

Тут козаки виходять у дозор...

*"Селидове, Селидове -
Земля шахтарської слави", -*

ці слова з гімну Селидового знає чи не кожен його мешканець. Але не тільки шахтарською працею славне наше місто, а ще і своєю славною козацькою історією, про що свідчить два козацьких пам'ятники в центрі міста - "Козачий сторожовий пост" та "Козаки на привалі".

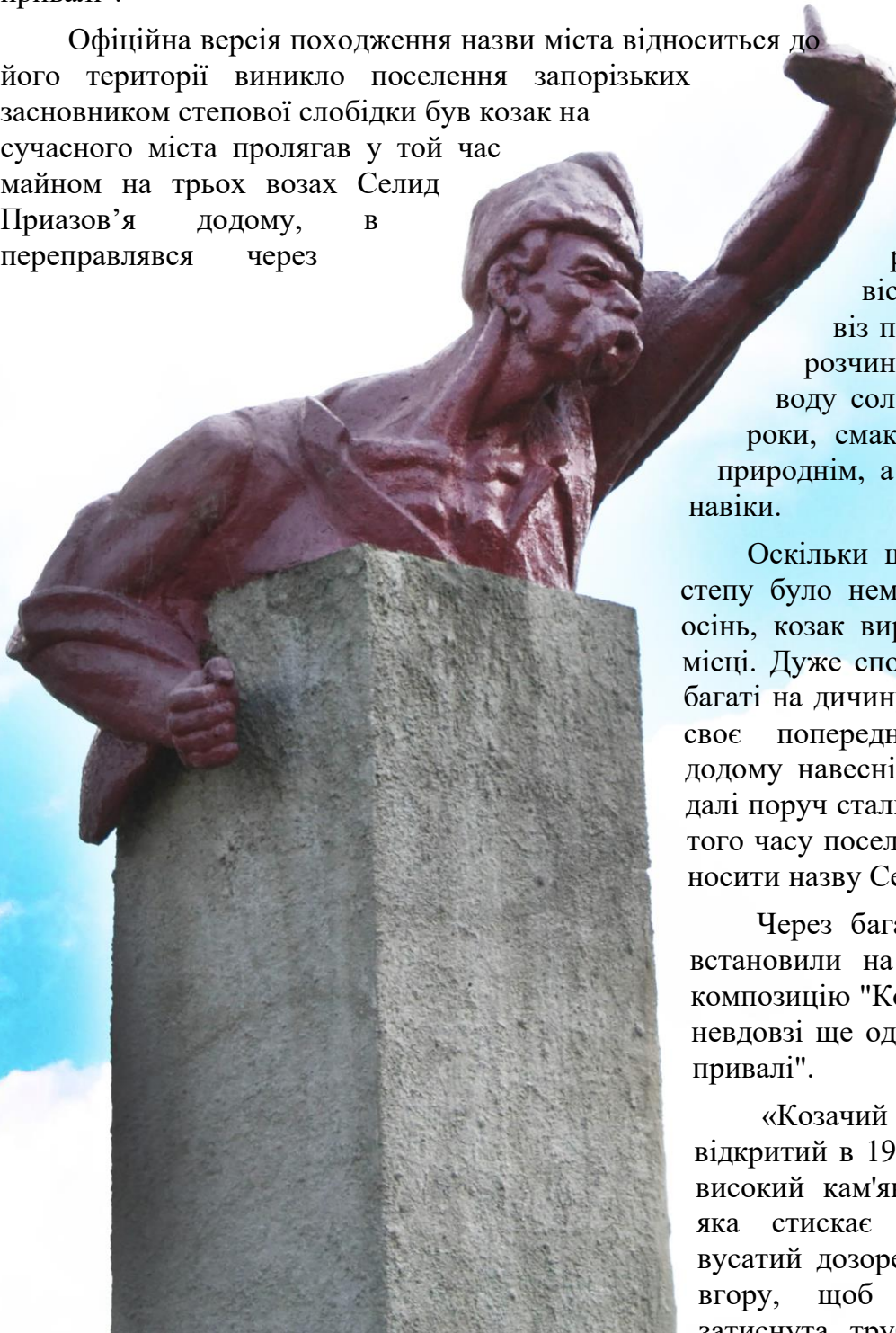
Офіційна версія походження назви міста відноситься до його території виникло поселення запорізьких засновником степової слобідки був козак на сучасного міста пролягав у той час майном на трьох возах Селид Приазов'я додому, в переправлявся через

XVI століття, коли на козаків. За легендою, ім'я Селид. Землями чумацький шлях. З нібито переїжджав з Запоріжжя. Та коли вбрід річку Солону, зламалася вісь одного з возів із сіллю, і віз пірнув у воду. Сіль, швидко розчинившись, зробила річкову воду солоною на смак. Проминули роки, смак води у річці давно став природнім, а назва Солона залишилася навіки.

Оскільки швидко знайти деревину в степу було неможливо, а вже була пізня осінь, козак вирішив зазимувати в цьому місці. Дуже сподобалися Селиду ці місця, багаті на дичину та рибу. Тому він змінив своє попереднє рішення повернутися додому навесні і залишився тут жити. А далі поруч стали селитися й інші козаки. З того часу поселення, а потім і місто стали носити назву Селида - Селидове.

Через багато років вдячні нащадки встановили на березі Солоні пам'ятну композицію "Козачий сторожовий пост", а невдовзі ще один пам'ятник - "Козаки на привалі".

«Козачий сторожовий пост» був відкритий в 1976 році на березі річки: на високий кам'яний стовп правою рукою, яка стискає рукоятку шаблі, сперся вусатий дозорець. У лівій руці, піднятій вгору, щоб прикритися від сонця, затиснута трубка. Поруч з ним стоїть

стела з написом: «Тут на річці Солоній з XVI ст. знаходилось старовинне сторожове поселення запорізьких козаків».

Історія цього пам'ятника дуже цікава. Ще у 1965 році, коли першим секретарем КПУ був Петро Шелест, планувалося побудувати стелу, присвячену запорозьким козакам. Замість неї в 1976 р. за ініціативою першого секретаря селидівського міськкому КПУ Юрія Якимовича Бургаса й голови виконкому міської ради депутатів трудящих Анатолія Дмитровича Кладка, які не злякалися цькувань вищої влади, було поставлено цей пам'ятник донецького скульптора Павла Гевеке «Козак на дозорі», або як його ще називають "Козачий сторожовий пост". Пам'ятник був виготовлений Донецьким художньо-виробничим комбінатом Художнього фонду УРСР. Це був перший на Донеччині пам'ятник українському козацтву.

Автор пам'ятника, скульптор Павло Гевеке, через кілька років запропонував місту і ще один пам'ятник - скульптурну групу козаків, які відпочивають, слухаючи кобзаря. Він був встановлений у 1987 році, там же, на березі Солоні. На підвищенні в формі козацької могили відображено скульптурні фігури трьох козаків. У середині, спертий на весло козак слухає побратима, який грає на бандурі. Його слухає також і третій козак, який, напівлежачи, оперся на руків'я шаблі. Ця композиція отримала у місцевих жителів назву "Козаки на привалі".

До речі, ці пам'ятники - не єдині козачі пам'ятники донецького скульптора Павла Гевеке. Він також є автором пам'ятника Богдану Хмельницькому в Донецьку, копія якого встановлена в Українську, та пам'ятника козаку Морозенку на Савур-Могилі.

Козачі пам'ятники Селидівського району давно стали одним з центрів відпочинку містян. Тут люблять збиратися місцеві мешканці, аби відпочити в прохолодній тіні старих верб. Звідси відкривається вид на річку Солоня, де часто можна спостерігати диких качок і мальовничий захід.

